

Bryssel 11.10.2018
SWD(2018) 443 draft

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

**Ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevat EU:n kriteerit – sisätilojen
siivouspalvelut**

Ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevat EU:n kriteerit – sisätilojen siivouspalvelut

1	JOHDANTO.....	2
1.1	Määritelmä ja soveltamisala	3
1.2	Todentamista koskeva yleinen huomautus.....	4
2	MERKITTÄVIMMÄT YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET	6
3	YMPÄRISTÖÄ SÄÄSTÄVÄT JULKISET HANKINNAT EU:SSA – SISÄTILOJEN SIIVOUSPALVELUT....	7
3.1	Kohde ja valintakriteerit (SC).....	7
3.2	Tekniset eritelvät (TS) ja myöntämiskriteerit (AC).....	8
3.2.1	Puhdistusaineet.....	8
3.2.2	Tekstiilistä valmistetut siivoustarvikkeet	12
3.2.3	Ympäristönhallinnan toimenpiteet ja käytännöt	15
3.2.4	Kertakulutustavarat.....	19
3.2.5	Pölynimurien energiatehokkuus	21
3.3	Sopimuksen toteuttamista koskevat lausekkeet.....	22
3.3.1	Puhdistusaineet ja niiden käyttö.....	22
3.3.2	Henkilöstön koulutus.....	23
3.3.3	Ympäristönhallinnan toimenpiteet ja käytännöt	25
3.3.4	Kertakulutustavarat.....	26
3.3.5	Uusien pölynimurien osto	27
4	ELINKAARIKUSTANNUSLASKENTA.....	28
4.1	Ehdotettujen kriteerien kustannusvaikutukset.....	30

1 JOHDANTO

Ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja (GPP) koskevat EU:n kriteerit on laadittu auttamaan viranomaisia sellaisten tuotteiden, palvelujen ja töiden hankinnassa, joilla on vain vähän haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Kriteerien soveltaminen on **vapaaehtoista**. Kriteerit on muotoiltu niin, että yksittäinen viranomaisella voi halutessaan mahdollisimman pienin toimituksellisin muutoksilla sisällyttää ne (osittain tai kokonaan) tarjouskilpailuasiakirjoihinsa. Ennen tarjouspyynnön julkaisemista viranomaisten olisi tarkistettava, onko markkinoilla, joilla ne toimivat, saatavilla sellaisia tuotteita, palveluja ja töitä, joita ne aikovat hankkia. Tässä asiakirjassa esitetään ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevat EU:n kriteerit sisätilojen siivouspalvelujen tuoteryhmälle. Liitteenä olevassa teknisessä raportissa esitellään yksityiskohtaisesti näiden kriteerien valintaa tukevat perustelut ja kerrotaan, mistä saa lisätietoja.

Kriteerit jaetaan valintaperusteisiin, teknisiin eritelmiin, myöntämisperusteisiin ja sopimusten toteuttamista koskeviin lausekkeisiin. Kriteerejä on kahta eri tyyppiä:

- ***Peruskriteerit** on tarkoitettu ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevien kriteerien käyttöönoton helpottamiseen, ja niissä keskitytään tuotteen ympäristötehokkuuden tärkeimpiin osa-alueisiin. Ne on laadittu siten, että yrityksille kertyvät hallinnolliset kulut jäävät mahdollisimman pieniksi.*
- ***Lisäkriteereissä** huomioidaan ympäristötehokkuuden muitakin osa-alueita tai sen korkeampia tasoja. Ne on tarkoitettu viranomaisille, jotka haluavat tukea ympäristö- ja innovointitavoitteita voimakkaammin.*

Lauseke ”perus- ja lisäkriteerit samat” lisätään, jos kriteerit ovat kummassakin tyypissä samat.

1.1 Määritelmä ja soveltamisala

Tuoteryhmään ”sisätilojen siivouspalvelut” kuuluvat

- sisätilojen ympäristötietoiset säännölliset ammattimaiset siivouspalvelut, joita suoritetaan muun muassa toimistoissa, saniteettitiloissa, WC:iden ja pesuallaiden puhdistus mukaan lukien, ja muilla julkisilla alueilla
- sellaisten lasipintojen puhdistus, joihin ylettyminen ei vaadi erikoisvarusteita tai -koneita.

Tuoteryhmään ”sisätilojen siivouspalvelut” eivät kuulu

- desinfiointitoimet eivätkä siivoustoimet, joissa käytetään biosidivalmisteiden asettamisesta saataville markkinoilla ja niiden käytöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 528/2012 soveltamisalaan kuuluvia biosidivalmisteita
- tuotantotilojen siivoustoimet.

Tuoteryhmä käsittää myös ympäristökriteerit puhdistusaineille (ks. 3.2.1 kohta), tekstiilistä valmistetuille siivoustarvikkeille (esim. liinat, mopit – ks. 3.2.2 kohta) ja muille siivouspalveluyritysten usein toimittamille tuotteille (käsisaippuat, kangaspyyhkeet ja pehmopaperituotteet – ks. 3.2.4 kohta). Joissakin tapauksissa hankintaviranomaiset ostavat näitä tuotteita suoraan eivätkä hankittujen siivouspalvelujen kautta. Hankintaviranomaisten olisi silloin käytettävä ostettavia tuotteita koskevia ympäristökriteerejä.

Kriteerien soveltamisen helpottamiseksi annetaan seuraavat tekniset määritelmät (lisätietoja ja lisää teknisiä määritelmiä esitetään teknisessä raportissa):

’säännöllisillä’ ammattimaisilla siivouspalveluilla tarkoitetaan ammattimaisia siivouspalveluja, jotka suoritetaan vähintään kerran kuukaudessa, lukuun ottamatta lasinpuhdistusta, joka katsotaan säännölliseksi harvemminkin (esimerkiksi vähintään kolmen kuukauden välein) suoritettuna.

1.2 Todentamista koskeva yleinen huomautus

Useiden kriteerien osalta todentamiskeinoksi ehdotetaan testausselostojen toimittamista. Kustakin kriteeristä esitetään oleelliset testausmenetelmät. Viranomaisen tehtävä on päättää, missä vaiheessa testitulokset olisi toimitettava. Tavallisesti ei ole tarpeen velvoittaa kaikkia tarjoajia toimittamaan testituloksia menettelyn alkuvaiheessa. Tarjoajiin ja viranomaisiin kohdistuvan rasitteen vähentämiseksi oma ilmoitus voidaan tarjousten toimittamisen yhteydessä katsoa riittäväksi. Myöhemmin on eri vaihtoehtoja ratkaista, edellytetäänkö testejä ja missä vaiheessa niitä edellytetään:

a) Tarjouskilpailuvaiheessa:

Kertatoimitusta koskevien sopimusten osalta näyttöä voidaan edellyttää kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tekijältä. Jos näyttö katsotaan riittäväksi, sopimus voidaan tehdä. Jos näyttö katsotaan riittämättömäksi tai vaatimusten vastaiseksi ja

- i) todentamiskeino koskee teknisiä eritelmiä, näyttöä pyydetään seuraavaksi parhaan tarjouksen tekijältä, jonka kanssa sopimus voidaan tehdä
- ii) todentamiskeino koskee myöntämisperusteita, annetut lisäpisteet poistetaan ja tarjousten järjestys lasketaan uudelleen kaikkine siitä aiheutuvine seurauksineen.

Testausselostella todennetaan, että tiettyjä vaatimuksia on testattu näytetuotteesta, ei sopimuksen mukaisesti todellisuudessa toimitettavista tuotteista. Puitesopimuksissa tilanne saattaa olla erilainen. Tätä skenaariota tarkastellaan enemmän seuraavassa kohdassa, joka koskee sopimusten täytäntöönpanoa, ja jäljempänä esitettävissä lisäselityksissä.

b) Sopimuksen täytäntöönpanon aikana:

Testituloksia olisi pyydettävä yhden tai useamman sopimuksen nojalla toimitetun tuotteen osalta joko yleisesti tai jos on aihetta epäillä vääriä ilmoituksia. Tämä on tärkeää erityisesti, kun kyseessä on puitesopimus, jossa ei anneta ensimmäistä tilausta koskevia määräyksiä.

Sopimukseen on suositeltavaa sisällyttää täsmälliset sopimuksen toteuttamista koskevat lausekkeet. Niissä olisi määrättävä, että hankintaviranomaisella on oikeus toteuttaa satunnaisia todennustestejä koska tahansa sopimuksen voimassaoloaikana. Jos tällaisten testien tulokset osoittavat, että toimitetut tuotteet eivät täytä kriteerejä, hankintaviranomaisella on oikeus soveltaa seuraamuksia ja se voi irtisanoa sopimuksen. Jotkin hankintaviranomaiset sisällyttävät sopimukseen ehdon, jonka mukaan hankintaviranomainen vastaa testauskustannuksista, kun tuote täyttää vaatimukset testissä, mutta jos vaatimukset eivät täyty, kustannuksista vastaa toimittaja.

Puitesopimuksissa ajankohta, jona näyttöä vaaditaan, riippuu erityisesti sopimuksen rakenteesta:

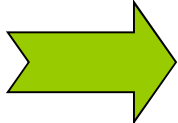
- i) Kun puitesopimus on tehty yhden toimijan kanssa ja toimitettavat yksittäiset tuotteet määritetään puitesopimuksen tekemisen yhteydessä, jolloin kyse on vain siitä, kuinka monta kappaletta tarvitaan, sovelletaan samaa periaatetta kuin edellä kuvattujen kertatoimitusta koskevien sopimusten osalta.
- ii) Kun puitesopimus tehdään valittujen mahdollisten toimijoiden kanssa ja näiden kesken järjestetään myöhemmin kilpailumenettelyjä, valittujen toimijoiden on alustavan valinnan vaiheessa ehkä osoitettava ainoastaan valmiutensa toimittaa puitesopimuksen vähimmäislaatuvaatimukset täyttäviä tuotteita. Seuraavissa täytäntöönpanosopimuksissa (tai tilauksissa), jotka tehdään valikoitujen toimittajien kilpailun perusteella, sovelletaan periaatteessa samoja perusteita kuin edellä a ja b kohdassa, jos kilpailussa on osoitettava lisävaatimusten täytyminen. Jos kilpailu ratkaistaan pelkästään hinnan perusteella, tarkistusta olisi harkittava sopimuksen toteutusvaiheessa.

On tärkeää painottaa myös, että tarjoajat voivat tarjota todentamista sillä perusteella, että tuotteella on EU:n ympäristömerkki tai muu vastaava tyyppin I ympäristömerkintä (ISO 14024 -standardin mukaisesti), joka täyttää samat vaatimukset. Tällaisen tuotteen katsotaan täyttävän olennaiset kriteerit, ja todentamisessa olisi sovellettava samaa lähestymistapaa kuin testituloksiin.

On myös huomattava, että direktiivin 2014/24/EU 44 artiklan 2 kohdan mukaan hankintaviranomaisen on hyväksyttävä myös muu asianmukainen näyttö. Tämä voi käsittää valmistajan tekniset asiakirjat, jos testitulokset eivät ole olleet asianomaisen talouden toimijan käytettävissä eikä toimijan ole ollut mahdollista saada niitä asetettujen määräaikojen kuluessa. Tämä edellyttää, että käyttömahdollisuuden puuttuminen ei johdu asianomaisesta talouden toimijasta ja että asianomainen talouden toimija todistaa, että sen toimittamat rakennusurakat, tavarat tai palvelut täyttävät teknisissä eritelmissä edellytetyt vaatimukset tai perusteet, hankintasopimuksen tekoperusteet tai sopimuksen toteuttamisen ehdot. Jos testien osalta viitataan erityisen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen antamiin todistuksiin/testituloksiin, hankintaviranomaisten on hyväksyttävä myös vastaavien muiden vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten antamat todistukset.

2 MERKITTÄVIMMÄT YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Jäljempänä olevassa taulukossa esitetään kokoavasti sisätilojen siivouspalvelujen elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset, jotka ovat saatavilla olevan tieteellisen näytön perusteella tärkeimmät (lisätietoja on teknisessä raportissa). Samassa taulukossa esitetään myös ympäristöä säästäviä hankintoja koskeva EU:n lähestymistapa, jolla pyritään lieventämään tai vähentämään kyseisiä ympäristövaikutuksia.

Merkittävimmät ympäristövaikutukset tuotteen elinkaaren aikana		EU:n lähestymistapa
<ul style="list-style-type: none"> • Puhdistusainetuotteiden ja raaka-aineiden käyttö, puhdistusaineiden ja kertakäyttöisten siivoustarvikkeiden valmistus ja käyttöönsä päättäminen • Energian- ja vedenkulutus puhdistusaineiden ja siivouskoneiden käyttövaiheessa • Puhdistusaineiden käyttöön liittyvät jätevesipäästöt • Jätteen syntyminen (kiinteä ja nestemäinen jäte)		<ul style="list-style-type: none"> • Edellytetään palveluntarjoajalta keskeistä osaamista sekä keskeisten ympäristönhallinnan toimenpiteiden ja käytäntöjen soveltamista. • Edellytetään, että palveluntarjoajan henkilöstöä koulutetaan riittävästi ja usein. • Edellytetään sellaisten puhdistusaineiden käyttöä, joiden ympäristövaikutukset ovat vähäisiä. • Kannustetaan tiivistettyjen puhdistusaineiden hankintaan. • Edellytetään sellaisten siivoustarvikkeiden (kuten mikrokuitutuotteiden) käyttöä, joiden ympäristövaikutukset ovat vähäisiä. • Edellytetään energiatehokkaiden siivouskoneiden (kuten pölynimurien) käyttöä. • Edellytetään sellaisten kertakulutustavaroiden käyttöä, joiden ympäristövaikutukset ovat vähäisiä.

Vaikutuksia ei ole välttämättä esitetty tärkeysjärjestyksessä.

Teknisessä raportissa esitetään yksityiskohtaisia tietoja sisätilojen siivouspalveluista, myös niitä koskevista säännöksistä, standardeista ja teknisistä lähteistä, joita on käytetty todisteena.

3 YMPÄRISTÖÄ SÄÄSTÄVÄT JULKISET HANKINNAT EU:SSA – SISÄTILOJEN SIIVOUSPALVELUT

3.1 Kohde ja valintakriteerit (SC)

KOHDE	
Sellaisten siivouspalvelujen tarjoaminen, joiden ympäristövaikutukset ovat vähäisiä	
Peruskriteerit	Lisäkriteerit
VALINTAKRITEERIT	
SC1 Tarjoajan osaaminen <i>(perus- ja lisäkriteerit samat)</i> Tarjoajalla on oltava asiaankuuluvaa osaamista ja kokemusta, jotka koskevat sisätilojen ympäristötietoisten siivouspalvelujen tarjoamista, joka on käsittänyt vähintään seuraavat seikat: <ul style="list-style-type: none"> • sellaisten puhdistusaineiden käyttö, joilla on kovien pintojen puhdistusaineita koskeva EU-ympäristömerkki taikka muu kansallisella tai alueellisella tasolla jäsenvaltioissa virallisesti tunnustettu EN ISO 14024 -standardin mukainen tyyppi I ympäristömerkki, vähintään 50 prosentissa sopimukseen sisällyneistä siivoustehtävistä • sisäisten tai ulkoisten kouluttajien antama henkilöstön koulutus, joka kattaa puhdistusaineiden oikean laimennussuhteen ja annostuksen käytön sekä jäteveden hävittämisen ja jätteiden lajittelun kaltaiset ympäristönäkökohdat. Todentaminen: Näyttö viiden viime vuoden ajalta asianmukaisista sopimuksista, joihin edellä luetellut vaatimukset ovat sisällyneet. Tämän tueksi on esitettävä henkilöstön koulutusta koskeva kirjanpito, jossa on lueteltu koulutuksessa käsitellyt aiheet. Yritysten, joille on myönnetty sisätilojen siivouspalveluja koskeva EU-ympäristömerkki taikka muu kansallisella tai alueellisella tasolla	

jäsenvaltioissa virallisesti tunnustettu EN ISO 14024 -standardin mukainen tyyppin I ympäristömerkki, katsotaan täyttävän vaatimukset.

3.2 Tekniset eritelvät (TS) ja myöntämiskriteerit (AC)

3.2.1 Puhdistusaineet	
Peruskriteerit	Lisäkriteerit
TEKNINEN ERITELMÄ	
<p>TS1.1 Ympäristömerkin saaneiden puhdistusaineiden käyttö</p> <p><i>Vaihtoehto A (helpompi todentaa sopimuksen täytäntöönpanon aikana)</i> Sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen käytettävien seuraavantyyppisten puhdistusaineiden [hankintaviranomaisen on määriteltävä luettelo puhdistusaineista – esimerkiksi yleispuhdistusaineet, saniteettitilojen puhdistusaineet] on oltava kovien pintojen puhdistusaineita koskevien EU-ympäristömerkin myöntämisperusteiden¹ arviointiperusteen 1 ”Myrkyllisyys vesieliöille” ja arviointiperusteen 4 ”Aineet, joita ei saa käyttää tai joiden käyttöä on rajoitettu” mukaisia.</p> <p><i>Vaihtoehto B (monimutkaisempi todentaa sopimuksen täytäntöönpanon aikana)</i> Vähintään A prosentin^{a)} kaikista sopimukseen liittyvien tehtävien</p>	<p>TS1.1 Ympäristömerkin saaneiden puhdistusaineiden käyttö</p> <p>Kaikkien puhdistusaineiden, joita käytetään sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen, on oltava kovien pintojen puhdistusaineita koskevien EU-ympäristömerkin¹ myöntämisperusteiden arviointiperusteen 1 ”Myrkyllisyys vesieliöille” ja arviointiperusteen 4 ”Aineet, joita ei saa käyttää tai joiden käyttöä on rajoitettu” mukaisia.</p> <p>Todentaminen: Tarjoajan on toimitettava luettelo sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä puhdistusaineista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset. Tuotteiden, joilla on kovien pintojen puhdistusaineita koskeva EU-ympäristömerkki¹, katsotaan täyttävän vaatimukset.</p>

¹ EUVL L 180, 12.7.2017, s. 45–62; KOMISSIION PÄÄTÖS (EU) 2017/1217, annettu 23 päivänä kesäkuuta 2017, kovien pintojen puhdistusaineita koskevista EU-ympäristömerkin myöntämisperusteista. Perusteet ovat saatavilla osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D1217&from=FI>.

<p>suorittamiseen käytettävistä puhdistusaineista hankintamäärän mukaan mitattuna on oltava kovien pintojen puhdistusaineita koskevien EU-ympäristömerkin myöntämisperusteiden¹ arviointiperusteen 1 ”Myrkyllisyys vesieliöille” ja arviointiperusteen 4 ”Aineet, joita ei saa käyttää tai joiden käyttöä on rajoitettu” mukaisia.</p> <p>Todentaminen:</p> <p>Tarjoajan on toimitettava luettelo sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä puhdistusaineista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset. Tuotteiden, joilla on kovien pintojen puhdistusaineita koskeva EU-ympäristömerkki¹, katsotaan täyttävän vaatimukset.</p>	
	<p>TS1.2 Tiivistettyjen, laimentamattomien puhdistusaineiden käyttö</p> <p><i>Vaihtoehto A (helpompi todentaa sopimuksen täytäntöönpanon aikana)</i></p> <p>Seuraavilla sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen käytettävillä puhdistusaineilla [<i>hankintaviranomaisen on määriteltävä luettelo puhdistusaineista – esimerkiksi yleispuhdistusaineet, saniteettitilojen puhdistusaineet</i>] laimennussuhteen on oltava vähintään 1:80.</p> <p><i>Vaihtoehto B (monimutkaisempi todentaa sopimuksen täytäntöönpanon aikana)</i></p> <p>Vähintään B prosentilla^{a)} kaikista sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen käytettävistä puhdistusaineista hankintamäärän mukaan mitattuna laimennussuhteen on oltava vähintään 1:80.</p>

	<p>Todentaminen:</p> <p>Tarjoajan on toimitettava luettelo sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä puhdistusaineista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset.</p> <p>Jokaisesta tuotteesta on toimitettava käytettävän laimennussuhteen osoittava asiakirja (käyttöturvallisuustiedote, käyttöohje tai muu vastaava asiakirja). Jos tuotteessa voidaan käyttää eri laimennussuhteita, on ilmoitettava sisäisten henkilöstöohjeiden mukainen yleisimmin käytetty laimennussuhde. Käyttövalmiiden tuotteiden laimennussuhteeksi on merkittävä yksi.</p>
MYÖNTÄMISKRITEERIT	
<p>AC1.1 Ympäristömerkin saaneiden puhdistusaineiden käyttö</p> <p><i>Sovelletaan vain tekniseen eritelmään TS 1.1 – Vaihtoehto B</i></p> <p>Pisteitä annetaan suhteellisesti tarjouksille, joissa yli A prosentin^{a)} kaikista sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen käytettävistä puhdistusaineista hankintamäärän mukaan mitattuna on oltava kovien pintojen puhdistusaineita koskevien EU-ympäristömerkin myöntämisperusteiden¹ arviointiperusteen 1 ”Myrkyllisyys vesieliöille” ja arviointiperusteen 4 ”Aineet, joita ei saa käyttää tai joiden käyttöä on rajoitettu” mukaisia.</p> <p>Todentaminen:</p> <p>Tarjoajan on toimitettava luettelo sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä puhdistusaineista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset. Tuotteiden, joilla on kovien pintojen puhdistusaineita koskeva EU-ympäristömerkki¹, katsotaan täyttävän</p>	

vaatimukset.	
<p>AC1.2 Tiivistettyjen, laimentamattomien puhdistusaineiden käyttö</p> <p>Tarjouksille annetaan pisteitä suhteessa siihen, miten suurella prosenttiosuudella kaikista sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen käytettävistä puhdistusaineista hankintamäärän mukaan mitattuna laimennussuhde on vähintään 1:80.</p> <p>Todentaminen:</p> <p>Tarjoajan on toimitettava luettelo sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä puhdistusaineista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset.</p> <p>Jokaisesta tuotteesta on toimitettava käytettävän laimennussuhteen osoittava asiakirja (käyttöturvallisuustiedote, käyttöohje tai muu vastaava asiakirja). Jos tuotteessa voidaan käyttää eri laimennussuhteita, on ilmoitettava sisäisten henkilöstöohjeiden mukainen yleisimmin käytetty laimennussuhde. Käyttövalmiiden tuotteiden laimennussuhteeksi on merkittävä yksi.</p>	
Selittävät huomautukset	
<p><u>Suosittelut arvot: A prosenttia – Ympäristömerkin saaneiden puhdistusaineiden käyttö</u></p> <p>Kaikista sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä puhdistusaineista hankintamäärän mukaan mitattuna 50–70 prosenttia täyttää kovien pintojen puhdistusaineita koskevien EU-ympäristömerkin myöntämisperusteiden arviointiperusteet ”Myrkyllisyys vesieliöille” ja ”Aineet, joita ei saa käyttää tai joiden käyttöä on rajoitettu”.</p> <p><u>Suosittelut arvot: B prosenttia – Tiivistettyjen, laimentamattomien puhdistusaineiden käyttö</u></p> <p>Kaikista sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä puhdistusaineista hankintamäärän mukaan mitattuna 30–50 prosentilla laimennussuhde on</p>	

vähintään 1:80.

Huomautus: Poikkeuksia voidaan tehdä, jos viranomaisilla on siivousta koskevia erityisvaatimuksia ja tarvittavat puhdistusaineet eivät siksi voi täyttää perusteita. Vapautus vaatimusten noudattamisesta voidaan myöntää, jos voidaan osoittaa, ettei markkinoilla ole saatavilla sopivia tuotteita.

a) A ja B ovat kynnsarvoja, jotka hankkijan on määriteltävä (tekniset eritelvät ja myöntämiskriteerit). Niiden suositellut arvot esitetään selittävässä huomautuksessa.

3.2.2 Tekstiilistä valmistetut siivoustarvikkeet	
Peruskriteerit	Lisäkriteerit
TEKNINEN ERITELMÄ	
<p>TS2.1 Mikrokuitutuotteiden käyttö</p> <p>Vähintään C prosentin^{b)} kaikista sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista (esim. liinat, mopit) on oltava valmistettu mikrokuidusta.</p> <p>Tuotteen hoidon tueksi olisi oltava tuotetta koskeva tekninen tiedote, josta käyvät ilmi tuotteen käyttö- ja pesuohjeet.</p> <p>Todentaminen:</p> <p>Tarjoajan on toimitettava sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista luettelo, josta ilmenevät erikseen ne siivoustarvikkeet, jotka on valmistettu mikrokuidusta ja joiden tekninen tiedote sisältää hoito-ohjeet.</p>	<p>TS2.1 Mikrokuitutuotteiden ja ympäristömerkin saaneiden siivoustarvikkeiden käyttö</p> <p>Kaikkien tekstiilistä valmistettujen siivoustarvikkeiden (esim. liinat, mopit), joita käytetään sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen, on oltava valmistettu mikrokuidusta tai täytettävä tekstiilituotteille vahvistetut EU-ympäristömerkin vaatimukset.²</p> <p>Tuotteen hoidon tueksi olisi oltava tuotetta koskeva tekninen tiedote, josta käyvät ilmi tuotteen käyttö- ja pesuohjeet.</p> <p>Todentaminen:</p> <p>Tarjoajan on toimitettava sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista luettelo, josta ilmenevät erikseen ne siivoustarvikkeet, jotka on valmistettu mikrokuidusta tai</p>

² EUVL L 174, 13.6.2014, s. 45–83. KOMISSION PÄÄTÖS, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2014, ekologisista arviointiperusteista EU-ympäristömerkin myöntämiseksi tekstiilituotteille. Perusteet ovat saatavilla osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014D0350&from=FI>.

	joille on myönnetty tekstiilituotteita koskeva EU-ympäristömerkki ² ja joiden tekninen tiedote sisältää hoito-ohjeet.
	<p>TS2.2 Ympäristömerkin saaneiden siivoustarvikkeiden käyttö</p> <p>Vähintään D prosentin^{b)} kaikista sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista (esim. liinat, mopit) on täytettävä tekstiilituotteille vahvistetut EU-ympäristömerkin² tekniset vaatimukset.</p> <p>Tuotteen hoidon tueksi olisi oltava tuotetta koskeva tekninen tiedote, josta käyvät ilmi tuotteen käyttö- ja pesuohjeet.</p> <p>Todentaminen:</p> <p>Tarjoajan on toimitettava luettelo sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset.</p> <p>Tuotteiden, joilla on tekstiilituotteita koskeva EU-ympäristömerkki² tai vastaava ympäristömerkki ja joiden tekninen tiedote sisältää hoito-ohjeet, katsotaan täyttävän vaatimukset.</p>
MYÖNTÄMISKRITEERIT	
<p>AC2.1 Mikrokuitutuotteiden käyttö</p> <p>Pisteitä annetaan suhteellisesti tarjouksille, joissa yli C prosentin^{b)} kaikista sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista (esim. liinat, mopit) on oltava valmistettu mikrokuidusta.</p> <p>Tuotteen hoidon tueksi olisi oltava tuotetta koskeva tekninen tiedote,</p>	

<p>josta käyvät ilmi tuotteen käyttö- ja pesuohjeet.</p> <p>Todentaminen: Tarjoajan on toimitettava sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista luettelo, josta ilmenevät erikseen ne siivoustarvikkeet, jotka on valmistettu mikrokuidusta ja joiden tekninen tiedote sisältää hoito-ohjeet.</p>	
<p>AC2.2 Ympäristömerkin saaneiden siivoustarvikkeiden käyttö</p> <p>Pisteitä annetaan suhteellisesti tarjouksille, joissa prosenttiosuus kaikista sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista (esim. liinat, mopit) täyttää tekstiilituotteille vahvistetut EU-ympäristömerkin² tekniset vaatimukset.</p> <p>Tuotteen hoidon tueksi olisi oltava tuotetta koskeva tekninen tiedote, josta käyvät ilmi tuotteen käyttö- ja pesuohjeet.</p> <p>Todentaminen: Tarjoajan on toimitettava luettelo sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset.</p> <p>Tuotteiden, joilla on tekstiilituotteita koskeva EU-ympäristömerkki² ja joiden tekninen tiedote sisältää hoito-ohjeet, katsotaan täyttävän vaatimukset.</p>	<p>AC2.2 Ympäristömerkin saaneiden siivoustarvikkeiden käyttö</p> <p>Pisteitä annetaan suhteellisesti tarjouksille, joissa yli D prosenttia¹⁾ kaikista sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista (esim. liinat, mopit) täyttää tekstiilituotteille vahvistetut EU-ympäristömerkin² tekniset vaatimukset.</p> <p>Tuotteen hoidon tueksi olisi oltava tuotetta koskeva tekninen tiedote, josta käyvät ilmi tuotteen käyttö- ja pesuohjeet.</p> <p>Todentaminen: Tarjoajan on toimitettava luettelo sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset.</p> <p>Tuotteiden, joilla on tekstiilituotteita koskeva EU-ympäristömerkki² ja joiden tekninen tiedote sisältää hoito-ohjeet, katsotaan täyttävän vaatimukset.</p>

Selittävät huomautukset

Suosittelut arvot: C prosenttia – Mikrokuitutuotteiden käyttö

Kaikista sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista (esim. liinat, mopit) 50–75 prosentin on oltava valmistettu mikrokuidusta.

Suosittelut arvot: D prosenttia – Ympäristömerkin saaneiden siivoustarvikkeiden käyttö

Kaikista sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä tekstiilistä valmistetuista siivoustarvikkeista (esim. liinat, mopit) 20–50 prosentin on oltava tekstiilituotteille vahvistettujen EU-ympäristömerkin vaatimusten mukaisia.

Huomautus: Hankintaviranomaisen on täsmennettävä, lasketaanko prosenttiosuus tekstiilistä valmistettujen tarvikkeiden lukumäärästä vai arvosta. Poikkeuksia voidaan tehdä, jos viranomaisilla on siivousta koskevia erityisvaatimuksia.

Vapautus vaatimusten noudattamisesta voidaan myöntää, jos on osoitettu, ettei markkinoilla ole saatavilla sopivia tuotteita.

^{a)} C ja D ovat kynnysarvoja, jotka hankkijan on määriteltävä (tekniset eritelvät ja myöntämiskriteerit). Niiden suositellut arvot esitetään selittävässä huomautuksessa.

3.2.3 Ympäristöhallinnan toimenpiteet ja käytännöt	
Peruskriteerit	Lisäkriteerit
TEKNINEN ERITELMÄ	
TS3 Ympäristöhallinnan toimenpiteet ja käytännöt (perus- ja lisäkriteerit samat)	

Tarjoajalla on oltava toimintamenettelyt, joita sovelletaan sopimuksen toteuttamisen aikana, jotta voidaan

1. seurata indikaattoreita, jotka on ilmoitettava tarjouksessa, ja kirjata niitä koskevat tiedot. Seurannalta edellytettävä vähimmäistiheys on määriteltävä niin, että seuranta tehdään edustavan päivän osalta vähintään neljän kuukauden välein, ja seurannan on käsitettävä seuraavat indikaattorit:

- käytettyjen puhdistusaineiden määrä (tarvittaessa on ilmoitettava, ovatko aineet ympäristömerkin saaneita, sekä niiden laimennussuhde)
- käytetyt siivoustarvikkeet (tyyppi sekä ovatko ne uudelleen käytettäviä vai kertakäyttöisiä)
- siivoustehtävissä käytetyn veden määrä ja veden poistopaikkojen sijainti
- käytetyt siivouskoneet (energiatehokkuusluokka on ilmoitettava) ja niiden käyttöaika
- siivoustehtävien yhteydessä syntyneen kiinteän jätteen määrä ja lajittelu.

2. minimoida ympäristövaikutukset, jotka liittyvät 1 kohdan mukaisesti seurattaviin ja kirjattaviin indikaattoreihin, ja pyrkiä kohti määriteltyä tavoitetta. Menettelyissä on erityisesti otettava huomioon seuraavat näkökohdat, joilla pyritään

- vähentämään mahdollisimman paljon puhdistusaineiden käyttöä
- lisäämään ympäristömerkin saaneiden puhdistusaineiden käyttöä
- vähentämään kertakäyttöisten siivoustarvikkeiden käyttöä
- vähentämään veden käyttöä
- parantamaan käytettävien siivouskoneiden energiatehokkuusluokkaa
- vähentämään siivoustehtävien yhteydessä syntyvän kiinteän jätteen määrää ja lisäämään kyseisen jätteen lajittelua/kierrätystä.

3. arvioida 1 ja 2 kohdan täytäntöönpanoa seuraamalla indikaattoreissa ja menettelyjen täytäntöönpanossa tapahtuneita muutoksia.

4. toteuttaa tarvittavat toimet poikkeamien yhteydessä, jotta ne voidaan korjata ja jotta voidaan mahdollisuuksien mukaan estää niiden toistuminen.

5. laatia vuosittain kertomus näiden indikaattoreiden muutoksista.

Todentaminen:

Hakijan on esitettävä kirjallinen kuvaus menettelystä, jolla

1. seurataan indikaattoreita, jotka mainitaan 1 jaksossa, ja kirjataan niitä koskevat tiedot vähintään kahden kuukauden välein. Kuvaukseen on sisällyttävä myös kuvaus toimista, joita käytetään 1 jaksossa lueteltujen indikaattorien kuvaamien ympäristövaikutusten minimoimiseen 2 jaksossa lueteltujen kriteerien mukaisesti.

2. varmistetaan toimintamenettelyjen täytäntöönpano.

3. korjataan arvioinnin yhteydessä todetut poikkeamat ja estetään mahdollisuuksien mukaan niiden toistuminen.

Ympäristöjärjestelmät, jotka on sertifioitu ISO 14001 -standardin mukaisesti tai jotka on rekisteröity EU:n ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS)³ mukaisesti, sekä palvelut, joilla on sisätilojen siivouspalveluja koskeva EU-ympäristömerkki, katsotaan vaatimustenmukaisiksi, jos ne kattavat raportointivaatimuksen ja ympäristövaikutusten minimointia koskevan tavoitteen.

MYÖNTÄMISKRITEERIT

AC3 Ympäristöjärjestelmät

(perus- ja lisäkriteerit samat)

Pisteitä annetaan suhteessa niiden ympäristöjärjestelmien laatuun, jotka tarjoajat sitoutuvat ottamaan käyttöön sopimuksen toteuttamista varten.

Arvioinnissa olisi otettava huomioon seuraavat seikat:

a) merkittävien suorien ja välillisten ympäristönäkökohtien määrittäminen (ympäristövaikutusten perusteella) sekä niiden vaikutusten

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1221/2009, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) ja asetuksen (EY) N:o 761/2001 ja komission päätösten 2001/681/EY ja 2006/193/EY kumoamisesta (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 1).

- minimoimiseksi tarvittavien asianmukaisten toimenpiteiden määrittäminen.
- b) yksityiskohtainen toimintaohjelma, jolla varmistetaan, että määritettyjä toimenpiteitä sovelletaan tarjottaviin palveluihin asianmukaisesti. Toimintaohjelmassa on myös vahvistettava määritettyihin ympäristönäkökohtiin liittyvät ympäristönsuojelun tasoa koskevat tavoitteet (esim. käytettävien puhdistusaineiden määrän vähentäminen).
- c) sisäinen arviointi, joka suoritetaan vuosittain ja jonka avulla voidaan todentaa organisaation suoriutumista toimintaohjelman mukaisten tavoitteiden saavuttamisessa. Arvioinnin tulosten pohjalta organisaation johtokunta pyrkii jatkuvasti parantamaan suoriutumista päivittämällä toimintaohjelmaa (tavoitteita ja toimia).
- d) ulkoinen arviointi, jonka suorittaa vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos eli elin, joka on akkreditoitu tai joka on saanut toimiluvan EU:n lainsäädännön tai kansainvälisten standardien mukaisesti ympäristöjärjestelmien vaatimustenmukaisuuden arvioinnin suorittamiseen.
- e) valmius esittää kolmannen osapuolen todentamaa aineellista näyttöä tai asiakirjan näyttöä, jolla vahvistetaan, ettei ole näyttöä ympäristöön liittyvien lakisääteisten vaatimusten noudattamatta jättämisestä.
- f) sitoumus ympäristönsuojelun tason jatkuvaan parantamiseen määritettyjen ympäristönäkökohtien osalta erityisesti seuraamalla organisaatioiden ympäristönsuojelun tasoa säännöllisin väliajoin ja laatimalla siitä yleisesti saataville asetettavia selvityksiä. Ympäristönsuojelun tasoa olisi arvioitava yleisten ja alakohtaisten, keskeisiä ympäristöasioita koskevien indikaattoreiden perusteella. Indikaattorien avulla olisi varmistettava, että tiedot ovat merkityksellisiä ja vertailtavia ja että organisaatio voi vertailla ympäristönsuojelunsa tasoa sekä eri raportointijaksoilla että suhteessa muiden organisaatioiden ympäristönsuojelun tasoon tai alakohtaisiin esimerkkeihin.
- g) ympäristöselonteon pakollinen julkaiseminen vähintään joka neljäs vuosi. Ympäristöselonteon on oltava ulkopuolisen ympäristötodentajan vahvistama ja sisällettävä seuraavien kuvaus:
- organisaation rakenne ja toiminta
  - ympäristöpolitiikka ja ympäristöjärjestelmä
  - ympäristönäkökohdat ja ympäristövaikutukset
  - ympäristöohjelma, toimet ja tavoitteet mukaan luettuina
  - ympäristönsuojelun taso ja soveltuvien ympäristöön liittyvien lakisääteisten vaatimusten noudattaminen.
- h) henkilöstön aktiivinen osallistuminen, joka käsittää sekä yksittäisen työntekijän ja hänen edustajansa osallistumisen että tietojen antamisen heille. Tämä käsittää henkilöstön osallistumisen prosessiin, jolla parannetaan jatkuvasti organisaation ympäristönsuojelun tasoa ottamalla henkilöstö mukaan ympäristöjärjestelmän kaikkiin vaiheisiin.

Todentaminen:

Tarjoajan on esitettävä kuvaus toimenpiteistä, jotka otetaan käyttöön edellä mainittujen vaatimusten täyttämiseksi.

Ympäristöjärjestelmien, jotka on sertifioitu ISO 14001 -standardin mukaisesti, katsotaan täyttävän a, b, c ja d kohdan vaatimukset. EMAS-järjestelmän mukaisesti rekisteröityjen ympäristöjärjestelmien katsotaan täyttävän kaikki edellä luetellut kohdat.

3.2.4 Kertakulutustavarat**Peruskriteerit****Lisäkriteerit****TEKNINEN ERITELMÄ**

(seuraavia kriteerejä sovelletaan vain, jos hankintaviranomainen pyytää sisällyttämään kertakulutustavaroiden toimittamisen tarjoukseen)

TS4.1 Käsisäippuat

Vähintään E prosentin^{c)} kaikista tarjoajan hankintaviranomaiselle sopimuksen osana toimittamista käsisäippuoista hankintamäärän mukaan mitattuna on täytettävä poishuuhdeltavia kosmeettisia valmisteita koskevan EU-ympäristömerkin⁴ tekniset vaatimukset.

Todentaminen:

Tarjoajan on toimitettava luettelo hankintaviranomaiselle sopimuksen osana toimitettavista käsisäippuoista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset. Tuotteiden, joilla on poishuuhdeltavia kosmeettisia valmisteita koskeva EU-ympäristömerkki⁴, katsotaan täyttävän vaatimukset.

TS4.2 Kangaspyyhkeet

Vähintään F prosentin^{c)} kaikista tarjoajan hankintaviranomaiselle sopimuksen osana toimittamista kangaspyyherullista rullien kappalemäärän mukaan mitattuna on oltava tekstiilituotteita koskevan EU-ympäristömerkin² teknisten vaatimusten mukaisia.

⁴ EUVL L 354, 11.12.2014, s. 47–61. KOMMISSION PÄÄTÖS, annettu 9 päivänä joulukuuta 2014, ekologisista arviointiperusteista EU-ympäristömerkin myöntämiseksi poishuuhdeltaville kosmeettisille valmisteille. Perusteet ovat saatavilla osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014D0893&from=FI>.

Todentaminen:

Tarjoajan on toimitettava luettelo hankintaviranomaiselle sopimuksen osana toimitettavista tuotteista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset. Tuotteiden, joilla on tekstiilituotteita koskeva EU-ympäristömerkki², katsotaan täyttävän vaatimukset.

TS4.3 Pehmopaperituotteet

Kaikkien tarjoajan hankintaviranomaiselle sopimuksen osana toimittamien pehmopaperituotteiden on oltava [*hankintaviranomaisen määrittelemän EN ISO 14024 -standardin mukaisen tyypin I ympäristömerkin*]⁵ vaatimusten mukaisia.

Todentaminen:

Tarjoajan on toimitettava luettelo hankintaviranomaiselle sopimuksen osana toimitettavista tuotteista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset.

Selittävät huomautukset Suosittelut arvot: E prosenttia – käsisaippuat

Kaikista tarjoajan hankintaviranomaiselle sopimuksen osana toimittamista käsisaippuoista hankintamäärän mukaan mitattuna 70 prosentin on oltava poishuuhdeltavia kosmeettisia valmisteita koskevan EU-ympäristömerkin⁴ vaatimusten mukaisia.

Suosittelut arvot: F prosenttia – kangaspyyhkeet

Kaikista tarjoajan hankintaviranomaiselle sopimuksen osana toimittamista kangaspyyhkerullista rullien kappalemäärän mukaan mitattuna 50–75 prosentin on oltava tekstiilituotteita koskevan EU-ympäristömerkin² teknisten vaatimusten mukaisia.

Huomautus: Hankintaviranomaisen on täsmennettävä, mistä prosenttiosuus lasketaan, esimerkiksi määrästä vai arvosta.

Poikkeuksia voidaan tehdä, jos viranomaisilla on siivousta koskevia erityisvaatimuksia.

⁵ Pehmopaperituotteita koskevia EU-ympäristömerkin myöntämisperusteita tarkistetaan parhaillaan. Tarkistettu versio on määrä julkaista vuoden 2018 loppuun mennessä.

Vapautus vaatimusten noudattamisesta voidaan myöntää sillä ehdolla, ettei markkinoilla ole saatavilla sopivia tuotteita.

^o E ja F ovat kynnsarvoja, jotka hankkijan on määriteltävä (tekniset eritelvät ja myöntämiskriteerit). Niiden suositellut arvot esitetään selittävässä huomautuksessa.

3.2.5 Pölynimurien energiatehokkuus	
Peruskriteerit	Lisäkriteerit
MYÖNTÄMISKRITEERIT	
AC4 Pölynimurien energiatehokkuus <i>(perus- ja lisäkriteerit samat)</i>	
<p>Pisteitä annetaan suhteellisesti tarjouksille, joissa prosenttiosuus kaikista sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamiseen käytettävistä pölynimureista kuuluu ostohetkellä vähintään seuraaviin komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 665/2013 mukaisiin energiatehokkuusluokkiin ostohetkellä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • luokka A ennen 1. syyskuuta 2017 ostetut pölynimurit • luokka A+ 1. syyskuuta 2017 jälkeen ostetut pölynimurit.	
Todentaminen: Tarjoajan on toimitettava luettelo sopimuksen toteuttamiseen käytettävistä pölynimureista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset.	

3.3 Sopimuksen toteuttamista koskevat lausekkeet

3.3.1 Puhdistusaineet ja niiden käyttö	
Peruskriteerit	Lisäkriteerit
SOPIMUKSEN TOTEUTTAMISTA KOSKEVAT LAUSEKKEET (CPC)	
CPC1.1 Käytetyt puhdistusaineet ja siivoustarvikkeet <i>(perus- ja lisäkriteerit samat)</i>	
<p>Toimeksisaajan on sopimuksen keston ajan dokumentoitava ja raportoitava hankintaviranomaiselle vähintään kaksi kertaa vuodessa seuraavat seikat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Siivouspalveluiden toteuttamiseen käytettyjen puhdistusaineiden tyyppi, laimennussuhde ja hankintamäärä, jolloin on käytävä ilmi, mitkä tuotteet täyttävät TS1.1, TS1.2, AC1.1 tai AC1.2 kohdassa asetetut vaatimukset. 2. Siivouspalveluiden toteuttamiseen käytettyjen siivoustarvikkeiden tyyppi ja määrä, jolloin on käytävä ilmi, mitkä tuotteet täyttävät TS2.1, TS2.2, AC2.1 tai AC2.2 kohdassa asetetut vaatimukset. <p>Hankintaviranomainen voi vahvistaa sääntöjä vaatimusten noudattamatta jättämiseen sovellettavista seuraamuksista.</p>	
CPC1.2 Puhdistusaineiden annostelu <i>(perus- ja lisäkriteerit samat)</i>	
<p>Toimeksisaajan on annettava siivoushenkilöstön käyttöön käytettävien puhdistusaineiden asianmukaiset annostelu- ja laimennusvälineet (esim. annosteluautomaatit, mittalasis tai -korkit, käsipumput, sumutinpullot) sekä ohjeet kunkin aineen oikeaan annosteluun ja laimennukseen joko siivouskohteessa tai toimeksisaajan tiloissa.</p>	

Hankintaviranomainen voi vahvistaa sääntöjä vaatimusten noudattamatta jättämiseen sovellettavista seuraamuksista.

3.3.2 Henkilöstön koulutus	
Peruskriteerit	Lisäkriteerit
SOPIMUKSEN TOTEUTTAMISTA KOSKEVAT LAUSEKKEET	
CPC2 Henkilöstön koulutus <i>(perus- ja lisäkriteerit samat)</i>	
<p>Toimeksisaajalla on sopimuksen keston ajan oltava henkilöstön koulutusohjelma tai toimeksisaajan on tarjottava henkilöstölle mahdollisuus osallistua ulkoiseen koulutusohjelmaan, joka kattaa seuraavat osa-alueet kunkin työntekijän osana sopimusta suorittamien tehtävien mukaisesti:</p>	
<p><u>Puhdistusaineet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Henkilöstö on koulutettava käyttämään tuotteen oikeaa annostusta kussakin siivoustehtävässä. — Henkilöstö on koulutettava käyttämään laimentamattomien puhdistusaineiden oikeaa laimennussuhdetta ja asianmukaista annosteluvälinettä. — Henkilöstö on koulutettava varastoimaan puhdistusaineet asianmukaisesti. — Koulutuksessa on käsiteltävä käytettävien puhdistusaineiden valikoiman minimoimista puhdistusaineiden liikakäytön ja väärinkäytön riskin minimoimiseksi.	
<p><u>Energiansäästö:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Henkilöstö on koulutettava käyttämään tuotteiden laimentamisessa kuumentamatonta vettä, ellei tuotteen valmistaja toisin määrää. — Henkilöstö on koulutettava tarpeen mukaan käyttämään asianmukaista ohjelmaa ja lämpötilaa sekä teollisuuskäyttöön että kotitalouskäyttöön	

tarkoitetuissa pyykinpesukoneissa.

— Henkilöstö on koulutettava tarpeen mukaan sammuttamaan valot tehtävien suorittamisen päätteeksi.

Vedensäästö:

— Henkilöstö on koulutettava käyttämään mahdollisuuksien mukaan mikrokuitutuotteita veden ja puhdistusaineiden käytön minimoimiseksi.

Jätteet:

— Henkilöstö on koulutettava käyttämään kestäviä ja uudelleenkäytettäviä siivoustarvikkeita sekä minimoimaan kertakäyttöisten siivoustarvikkeiden (esim. käsineet) käyttö, kun se ei ole vastoin henkilöstön turvallisuus- ja hygieniavaatimuksia.

— Henkilöstö on koulutettava hävittämään jätevedet oikein.

— Henkilöstön on saatava erityistä koulutusta, jotta he osaavat lajitella siivoustoiminnan aikana mahdollisesti syntyvät jätteet. Koulutuksen on katettava kiinteiden jätteiden käsittely sekä yrityksen tiloissa että siivouskohteissa.

Terveys ja turvallisuus:

— Henkilöstölle on annettava tietoa siivoustehtäviin liittyvistä terveys-, turvallisuus- ja ympäristökysymyksistä, ja henkilöstöä on kannustettava noudattamaan parhaita käytäntöjä. Tietoja on annettava seuraavista aiheista:

- käyttöturvallisuustiedotteet ja kemikaalien käsittely
- ergonomia ja sovellettava kansallinen työterveys- ja työturvallisuuslainsäädäntö
- uudelleen käytettävien käsineiden kädestä poistaminen, puhdistaminen ja säilyttäminen (tarpeen mukaan) sekä
- tieturvallisuus ja taloudellinen ajotapa (koskee hakijoita, joiden oma henkilöstö vastaa siivouspalveluun liittyvästä ajamisesta).

Toimeksisaajan on varmistettava, että kaikki uudet (vakituiset ja määräaikaiset) työntekijät, jotka suorittavat sopimukseen sisältyviä siivoustehtäviä, saavat asianmukaisen koulutuksen kuuden viikon kuluessa työsuhteen alkamisesta. Kaikille työntekijöille, jotka suorittavat sopimukseen sisältyviä siivoustehtäviä, on annettava päivitys kaikista tämän kriteerin osa-alueista vähintään kerran vuodessa. Päivityksessä ei tarvitse toistaa annettua

aloituskoulutusta, mutta kaikki luetellut ympäristökysymykset on käsiteltävä ja on varmistettava, että siivoustehtäviä suorittavat työntekijät tuntevat täysin velvollisuutensa.

Toimeksisaajan on raportoitava annetusta koulutuksesta hankintaviranomaiselle.

Hankintaviranomainen voi vahvistaa sääntöjä vaatimusten noudattamatta jättämiseen sovellettavista seuraamuksista.

Selittävät huomautukset

Suosittelut arvot

Vakituisille työntekijöille ja määräaikaisille työntekijöille, joiden sopimus kestää yli vuoden: 16 tuntia aloituskoulutusta, 8 tuntia koulutusta osana vuosittaista päivitystä.

Määräaikaisille työntekijöille, joiden sopimus kestää enintään vuoden: 8 tuntia aloituskoulutusta.

Koulutuksen kesto voidaan mukauttaa tarjousten tarpeiden ja olosuhteiden mukaan.

3.3.3 Ympäristöhallinnan toimenpiteet ja käytännöt

Peruskriteerit

Lisäkriteerit

SOPIMUKSEN TOTEUTTAMISTA KOSKEVAT LAUSEKKEET

CPC3 Ympäristöhallinnan toimenpiteet ja käytännöt

(perus- ja lisäkriteerit samat)

Toimeksisaajan on sopimuksen keston ajan dokumentoitava ja raportoitava

— indikaattoreiden seurannan tulokset ja

— arvioinnin tulokset sekä tarvittaessa korjaus- ja ennaltaehkäisytoimet teknisen eritelmän TS3 todentamista varten esitettyjen kirjallisten menettelyjen mukaisesti.

Raportit on asetettava hankintaviranomaisen käyttöön todentamista varten.

Hankintaviranomainen voi vahvistaa sääntöjä vaatimusten noudattamatta jättämiseen sovellettavista seuraamuksista.

3.3.4 Kertakulutustavarat	
Peruskriteerit	Lisäkriteerit
SOPIMUKSEN TOTEUTTAMISTA KOSKEVAT LAUSEKKEET <i>(seuraavia kriteerejä sovelletaan vain, jos hankintaviranomainen pyytää sisällyttämään kertakulutustavaroiden toimittamisen tarjoukseen)</i>	
CPC4 Kertakulutustavarat <i>(perus- ja lisäkriteerit samat)</i>	
Toimeksisaajan on sopimuksen keston ajan dokumentoitava ja raportoitava hankintaviranomaiselle teknisten eritelmien TS4.1, TS4.2 ja TS4.3 osana toimitettujen kulutustavaroiden tyyppi ja määrä tapauksen mukaan vähintään kaksi kertaa vuodessa.	
Hankintaviranomainen voi vahvistaa sääntöjä vaatimusten noudattamatta jättämiseen sovellettavista seuraamuksista.	

3.3.5 Uusien pölynimurien osto	
Peruskriteerit	Lisäkriteerit
SOPIMUKSEN TOTEUTTAMISTA KOSKEVAT LAUSEKKEET	
<p>CPC5 Uusien pölynimurien osto <i>(perus- ja lisäkriteerit samat)</i></p> <p>Kaikkien uusien pölynimurien, jotka toimeksisaaja ostaa sopimukseen liittyvien tehtävien suorittamista varten, on kuuluttava ostohetkellä vähintään komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 665/2013 mukaiseen energiatehokkuusluokkaan A+.</p> <p>Toimeksisaajan on raportoitava hankintaviranomaiselle uusien pölynimurien ostoista.</p> <p>Hankintaviranomainen voi vahvistaa sääntöjä vaatimusten noudattamatta jättämiseen sovellettavista seuraamuksista.</p>	

4 ELINKAARIKUSTANNUSLASKENTA

Elinkaarikustannuslaskenta (LCC) on menetelmä, jolla voidaan arvioida tarkasteltavaan tuoteryhmään tai palveluun liittyvät kokonaiskustannukset. Laskennassa otetaan huomioon kaikki ostokustannukset, siivoustöiden kokonaiskustannukset ja kaikki mahdollisen syntyvän jätteen hävittämisestä aiheutuvat kustannukset. Laskennassa tarkoituksena on arvioida hankevaihtoehtojen kokonaiskustannuksia ja valita vaihtoehto, joka varmistaa tuotteen ja/tai palvelun, jolla/joilla kokonaiskustannukset ovat alhaisimmat tuotteen ja/tai palvelun laatu ja toiminta huomioon ottaen. Elinkaarikustannuslaskenta olisi suoritettava hankintaprosessin varhaisessa vaiheessa.

Ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevissa menettelyissä elinkaarikustannuslaskennan käyttö voi auttaa määrittämään alhaisimmat kustannukset tarjousten arviointia varten. Itse asiassa laskenta voi auttaa viranomaisia ottamaan huomioon paitsi tuotteen tai palvelun hankintakustannukset (esim. raaka-aine- ja valmistuskustannukset) myös muut kustannukset, jotka ostajan on tavallisesti määritettävä ja laskettava (esim. ylläpito-, käyttö-, hävittämis- ja kierrätyskustannukset). Tällaiset kustannukset olisi lisättävä myyntihintaan, jotta saataisiin kattava arvio tuotteen tai palvelun elinkaarikustannuksista.

Lisäksi elinkaarikustannuslaskennassa otetaan huomioon tuotteen tai palvelun elinkaaren aikaiset ulkoiset ympäristövaikutukset, jos niille on mahdollista määrittää rahallinen arvo. Laskentaa käyttämällä voidaan saada perusteellisempi kuva palvelun elinkaaren eri vaiheiden aikaisista kustannuksista, jotka käsittävät paitsi tarvittavista tuotteista, tarvikkeista ja koneista aiheutuvat kustannukset myös palveluun liittyvät käyttökustannukset (esim. siivoustöiden yhteydessä käytettävästä sähköstä ja vedestä aiheutuvat kustannukset) ja työvoimakustannukset.

Julkisista hankinnoista annetussa direktiivissä 2014/24/EU määritellään kustannukset, jotka on otettava huomioon suoritettavan hankinnan taloudellisissa analyysissä. Lisätietoja asiasta on teknisessä raportissa.

Ympäristöä säästävillä julkisilla hankinnoilla viranomaiset voivat antaa teollisuudelle todellisia kannustimia ympäristöä säästävän teknologian kehittämiseen. Joillakin palvelualoilla vaikutus voi olla erityisen merkittävä, koska julkiset ostajat ovat markkinoilla vahvassa asemassa (esim. energiatehokkaat rakennukset, julkinen liikenne, toimitilojen ylläpito). Jos otetaan huomioon sopimuksen koko elinkaaren aikaiset kustannukset, ympäristöä säästävillä julkisilla hankinnoilla voidaan sekä säästää rahaa että vähentää ympäristövaikutuksia. Ostamalla viisaasti voidaan säästää materiaaleja ja energiaa, vähentää jätettä ja ympäristön pilaantumista ja kannustaa kestäviin käyttäytymismalleihin.

Sisätilojen siivouspalveluja koskevien markkina- ja kustannusanalyysien perusteella voidaan päätellä seuraavaa (tarkempia tietoja on teknisessä raportissa):

Tietojen heikko saatavuus ja datan rakeisuus — Elinkaarikustannuksia koskevia tietoja on niukasti, eikä tätä analyysia varten löydetty tarjoajan tasoa koskevia yksityiskohtaisia tietolähteitä. Kartoitetut elinkaarikustannuksia koskevat tiedot olivat kansallisesti koostettuja tietoja, jotka olivat peräisin vain muutamasta EU:n jäsenvaltiosta (lisätietoja on teknisessä raportissa). Yhdessäkään tarkastelluista tutkimuksista ei esitetä yksityiskohtaista elinkaarikustannusten analyysia, joka koskisi siivouspalvelujen tarjoajan kustannuksia, mutta tutkimuksista ilmenee selvästi alan kustannusrakenne. Kansallisten tietojen perusteella voitiin vertailla tavanomaisia ja ympäristöä säästäviä siivouspalveluja toisiinsa. Näissä tutkimuksissa tarkastellut muuttujat rajoittuvat puhdistusaineisiin ja joihinkin tarvikkeisiin (esim. mopit ja liinat). Muita siivouspalvelujen näkökohtia pidetään vakioina (esim. palkat ja siivouskoneet), eikä niiden välillä ole eroa tavanomaisissa ja ympäristöä säästävässä siivouspalveluissa. Kartoituksessa ei todettu julkisesti saatavilla olevia tutkimuksia, jotka kattaisivat kokonaisvaltaisemman valikoiman erityyppisiä ympäristöä säästäviä toimia. Yhdessä lähteessä esitettiin yksityiskohtaisia tietoja siivouspalvelujen tarjoajan kustannuksista, mutta lähde ei sisältänyt ympäristöä säästävien ja tavanomaisten palvelujen vertailua ja oli yhdysvaltalainen. Tietojen hankinta elinkaarikustannusanalyysia varten on yleensä vaikeaa yksittäisiä siivouspalvelujen tarjoajia koskevien taloudellisten tietojen tiukan luottamuksellisuuden vuoksi.

Henkilöstön palkat ovat tärkein kustannuserä — Työvoimakustannukset muodostavat suurimman osan tarkastelluista siivouspalvelujen kustannuksista. Tällä on ympäristöä säästävien tuotteiden ja käytäntöjen kannalta kaksi merkittävää seurausta: 1) muiden kustannusten kuin palkkakustannusten muutokset ovat siivouspalvelujen yhteydessä todennäköisesti merkityksettömiä ja 2) ympäristöä säästäville tuotteille ja käytännöille, joiden avulla voidaan vähentää henkilöstökustannuksia (esim. vähentämällä siivoukseen kuluva aikaa) saadaan todennäköisesti suurimmat kustannushyödyt.

Ympäristöä säästävästä puhdistusaineista aiheutuvat kustannukset ovat pieniä koko alan kustannusrakenteen kannalta tarkasteltuna — Tarkastellut tietolähteet osoittivat, että ympäristöä säästävät siivouspalvelut ovat kokonaistaloudellisesti edullisia. Koska henkilöstökustannukset ovat suurin yksittäinen kustannuserä, ympäristöä säästäviin puhdistusaineisiin ja käytäntöihin sijoittaminen ei todennäköisesti lisää kustannuksia huomattavasti.

Ympäristöä säästävästä tuotteista aiheutuvat absoluuttiset kustannukset vaihtelevat maittain — Tarkastellut tutkimukset (tarkempia tietoja on teknisessä raportissa) osoittavat, että siivouksessa käytettävien ympäristöä säästävien tuotteiden hinta ei välttämättä ole tavanomaisten tuotteiden hintaa korkeampi. Tosin hinnat vaihtelevat maittain. Lisäksi sidosryhmät toivat esiin, että ympäristöä säästävien tuotteiden (puhdistusaineiden ja

siivoustarvikkeiden) hinta ja saatavuus vaihtelevat huomattavasti maittain. Maiden väliset erot voivat olla suuria, joten tuotteiden kustannuksista ja saatavuudesta ei saisi tehdä yleistyksiä.

Ympäristöä säästävien siivoustarvikkeiden tai -käytäntöjen käytöstä on monenlaista hyötyä — Tarkastellut mikrokuitutuotteita koskevat tutkimukset (tarkempia tietoja on teknisessä raportissa) havainnollistavat kattavan siivouspalvelujen elinkaarikustannuksia koskevan tutkimuksen tekemisen monimutkaisuutta: mikrokuituliinat ovat tavanomaisia puuvillaliinoja kalliimpia, mutta mikrokuituliinojen käyttö tehostaa siivousta merkittävästi vähentämällä siivoukseen kuluva aikaa, puhdistusaineen käyttöä ja henkilöstölle aiheutuvia kielteisiä terveysvaikutuksia ja voi vähentää kustannuksia huomattavasti. Muuntotyypisillä ympäristöä säästävillä siivouskäytännöillä, kuten henkilöstön koulutuksen parantamisella, on todennäköisesti monia samanlaisia hyötyjä, ja käytännöt voivat vähentää kustannuksia merkittävästi.

4.1 Ehdotettujen kriteerien kustannusvaikutukset

Vastaehdotetut GPP-kriteerit	Ympäristöä säästävän ja tavanomaisen vaihtoehdon välinen merkittävä ero	Arvioitu merkitys siivouspalvelujen elinkaarikustannusten kannalta
Henkilöstön koulutus	Vaikuttaa merkittävästi elinkaarikustannuksiin, mutta vaikutusta on vaikea määrittää kattavalla tavalla määrällisesti.	Noin 1 %
Ympäristönhallinnan toimenpiteet ja käytännöt	Perustamiskustannukset (ympäristöjärjestelmän suunnittelu) ovat kohtuulliset, mutta toteutuskustannukset saattavat olla huomattavat eikä kustannushyöty ole tiedossa.	Perustamiskustannukset ovat <1 % elinkaarikustannuksista; toteutuskustannukset saattavat olla huomattavat.
Sellaisten puhdistusaineiden käyttö, joiden ympäristövaikutukset ovat vähäisiä	Ympäristöä säästävät tuotteet voivat olla merkittävästi kalliimpia	1–3 %

Tiivistettyjen, laimentamattomien puhdistusaineiden käyttö	Laimentamattomat puhdistusaineet ovat pitkällä aikavälillä halvempia kuin käyttövalmiit tuotteet.	Vähennys noin 1–3 %
Mikrokuitutuotteiden käyttö	Mikrokuitutuote on kalliimpi, mutta sillä saadaan merkittäviä elinkaarikustannusten säästöjä.	Vähennys 9 % (kustannukset +1 %, henkilöstön käyttämä aika –10 %)
Sellaisten siivoustarvikkeiden käyttö, joiden ympäristövaikutukset ovat vähäisiä	Markkinatiedot eivät riitä päätelmien tekemiseen.	Alle 1–2 %
Pölynimurien energiatehokkuus	Markkinatiedot eivät riitä päätelmien tekemiseen.	Noin 2 %

(Tarkempia tietoja on teknisessä raportissa.)